

Analiza impactului de reglementare la proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind reglementarea eliberării și evidenței formularelor Declarației de producător și a Declarației de producător casnic

Titlul analizei impactului	Analiza impactului de reglementare la proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind reglementarea eliberării și evidenței formularelor Declarației de producător și Declarației de producător casnic
Data:	
Autoritatea administrației publice (autor):	Serviciul Fiscal de Stat (SFS)
Subdiviziunea:	Direcția generală expertiză juridică Direcția generală metodologie proceduri fiscale,
Persoana responsabilă și datele de contact:	Claudia Popescu – inspector principal DGEJ Tel: 022 823 363, claudia.popescu@sfs.md Vitalie Ciumacenco – Șef Direcție, Tel: 022 823 369, vitalie.ciumacenco@sfs.md ; Sandra Dolghii – inspector principal, Tel: 022 823 387 sandra.dolghii@sfs.md ; Oxana Zănoagă - inspector principal, Tel: 022 823 387 oxana.zanoaga@sfs.md

Compartimentele analizei impactului

1. Definierea problemei

a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate

Proiectul Hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind reglementarea eliberării și evidenței formularelor Declarației de producător și a Declarației de producător casnic este elaborat în vederea aplicării prevederilor Legii nr. 231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior, modificată prin Legea nr.17/2021, în vigoare de la 02.10.2021 și vine să stabilească reguli unice pentru toate persoanele fizice care comercializează produse agricole obținute în gospodăria acestora.

Totodată, proiectul dat urmărește stabilirea modelului, procedurii de completare, înregistrare și evidență a declarației de producător și de producător casnic, precum și modul de generalizare și analiză a datelor pe care le conține, utilizând Sistemul informațional automatizat „Stingerea obligațiilor fiscale prin intermediul Serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale” (SIA SCITL).

Obiectivele proiectului dat constă în valorificarea în piețe a produselor agricole autohtone, crearea evidenței centralizate, verificarea provenienței și a calității acestora.

Conform art. 12 alin. (5¹) din Legea nr. 231/2010, Guvernul stabilește modelul, procedura de completare, înregistrare și evidență a declarației de producător și de producător casnic, precum și modul de generalizare și analiză a datelor pe care le conține, utilizând Sistemul informațional automatizat „Stingerea obligațiilor fiscale prin intermediul Serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale” (SIA SCITL). Declarația de producător este păstrată în evidența administrației

pieței sau, în cazul amplasamentelor, a autorității administrației publice locale până la generalizare și 1 an după generalizare.

Actualmente, modelul declarațiilor respective nu este reglementat prin nici un act normativ, acesta fiind eliberat de către primării în formă liberă. De asemenea, declarațiile menționate nu sunt documente de strictă evidență, care servesc drept confirmare a provenienței bunurilor, fapt ce urmează a fi ajustat la rigorile date.

b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate

În ultima perioadă se constată disfuncționalități privind organizarea și desfășurarea activităților comerciale cu produse din sectorul agricol.

Aceste disfuncționalități generează:

- evaziune fiscală în acest domeniu,
- presiuni speculative asupra prețurilor produselor la consumatorul final,
- concurența neloială între actorii din piață persoane fizice și comercianți care substituie calitatea de producător agricol,
- deficit de competitivitate al produselor autohtone față de produse provenite din țări terțe,

Respectiv, se propune ca activitățile economice de valorificare de către producătorii agricoli persoane fizice a produselor agricole proprii să fie realizate într-un sistem de înregistrare fiscală.

c) Cauzele care au dus la apariția problemei

Situația creată pe piața agricolă autohtonă face ca o importantă parte a producției naționale să fie valorificată în condiții improprii pe canale comerciale necontrolabile, care eludează legislația fiscală, creează concurență neloială și disfuncționalități ale fluxului de marfă către populație.

Neadoptarea măsurilor de reglementare necesare are un impact social și economic semnificativ și există riscul ca în actuala conjunctură disfuncționalitățile pieței agricole autohtone să submineze încrederea populației în modul cum se derulează aceste activități comerciale.

În astfel de condiții se impune modificarea urgentă și armonizarea în consecință a dispozițiilor legale existente care reglementează acest domeniu. Măsura impusă vizează interesul public.

d) Descrieți cum a evaluat problema și cum va evalua fără o intervenție

Conform art. 12 alin. (5) din Legea nr. 231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior, locurile de vânzare în piețele agroalimentare și în cele mixte se acordă în mod prioritar producătorilor agricoli autohtoni în baza certificatului de producător eliberat de către primarul localității. Potrivit prevederilor alin. (10) al aceluiași articol Guvernul stabilește procedura de înregistrare, generalizare și analiză a datelor din declarațiile de producător casnic, utilizând Sistemul informațional automatizat "Stingerea obligațiilor fiscale prin intermediul Serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale" (SIA SCITL).

Cadrul legal existent nu stabilește proceduri unice de eliberare și evidență a declarațiilor și a producătorilor casnici.

La momentul actual, modelul certificatului respectiv nu este reglementat prin nici un act normativ, acesta fiind eliberat de către primării în formă liberă. De asemenea, certificatul de producător agricol nu este un document de strictă evidență, care servește drept confirmare a provenienței bunurilor.

Respectiv, nu este o evidență a producătorilor casnici și a produselor comercializate de aceeași atât la primării (pentru volumul de produse destinate comercializării), precum și în piețe (pentru volumul de produse comercializat).

Prin urmare, în cazul în care nu se va efectua intervenția, adică nu se va aproba hotărârea de Guvern, nu vor exista norme care să reglementeze procedura de eliberare a certificatului de producător și certificatului de producător casnic, stabilirea procedurii de eliberare a acestora.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Temeiul juridic pentru elaborarea hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului constituie prevederile art. 12 și art. 12¹ din Legea nr. 231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior, modificată prin Legea nr. 17 din 04 martie 2021.

Astfel, conform legii respective, Guvernul stabilește modelul, procedura de completare, înregistrare și evidență a declarației de producător, precum și modul de generalizare și analiză a datelor pe care le conține, utilizând Sistemul informațional automatizat "Stingerea obligațiilor fiscale prin intermediul Serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale" (SIA SCITL).

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Aprobarea și aplicarea proiectului hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind eliberarea și evidența formularelor Declarației de producător și a Declarației de producător casnic este, în conformitate cu exigențele Legii nr. 231/2021 cu privire la comerțul interior.

Prin promovarea proiectului hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind eliberarea și evidența formularelor Declarației de producător și a Declarației de producător casnic se urmărește realizarea următoarelor obiective:

- aprobarea modelului formularelor Declarației de producător și a Declarației de producător casnic;
- sporirea procedurii de eliberare a Declarației de producător și a Declarației de producător casnic;
- evidența producătorilor casnici și a produselor comercializate de acestea atât la primării (pentru volumul de produse destinate comercializării), precum și în piețe (pentru volumul de produse comercializate);
- va permite administrației publice locale să organizeze, prin prevederile Regulamentului de comerț local, activitatea producătorilor casnici în piețe, târguri sezoniere sau amplasamente;
- va exclude comerțul neautorizat stradal și factorii favorizanți sau capabili de a favoriza corupția în rândul funcționarilor publici.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea "a nu face nimic", care presupune lipsa de intervenție

În cazul în care nu va fi aprobată hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind reglementarea eliberării și evidenței Declarației de producător și a Declarației de producător casnic nu se va realiza implementarea prevederilor art. 12 și 12¹ din Legea nr. 231/2010 privind comerțul interior, aprobat prin Legea nr. 17/2021, în vigoare de la 02.10.2021.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea ținesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Conform art. 12 alin. (5) și (10) din Legea nr. 231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior, locurile de vânzare în piețele agroalimentare și în cele mixte se acordă în mod prioritar producătorilor agricoli autohtoni în baza certificatului de producător eliberat de către primarul

localității. Guvernul stabilește procedura de înregistrare, generalizare și analiză a datelor din declarațiile de producător casnic, utilizând Sistemul informațional automatizat "Stingerea obligațiilor fiscale prin intermediul Serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale" (SIA SCITL).

Principalele prevederi ale proiectului sunt aprobarea modelului formularulelor Declarației de producător și Declarației de producător casnic și stabilirea procedurii de eliberare a acestora. Odată cu aprobarea hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind reglementarea eliberării și evidenței formularelor Declarației de producător și Declarației de producător casnic certificatul va fi un document de strictă evidență, care va confirma proveniența producției agricole pe care titularul intenționează să o comercializeze. Producție agricolă, în sensul Regulamentului, se va considera producția din fitotehnie și horticultură în formă naturală și producție din zootehnie (inclusiv piscicultură, apicultură și altele) în formă naturală, în masă vie și sacrificată. Certificatul se va elibera doar producătorilor agricoli persoane fizice/cetățeni care dețin producție agricolă obținută din gospodăria casnică și va conține date privind numele, prenumele, IDNP al producătorului; domiciliul și datele de contact; denumirea și cantitatea producției agricole pentru care se eliberează certificatul; suprafața de teren, numărul cadastral, de pe care a fost recoltată/crescută producția agricolă/din zootehnie; termenul de valabilitate a Certificatului; numărul și data emiterii generate de SIA SCITL (modelul Certificatului este propus în anexa nr. 1 la Regulament). Pentru a obține Certificatul, persoana fizică care îl va solicita va depune la autoritatea publică locală (APL) unde este amplasat terenul/gospodăria sau prin intermediul SIA SCITL o cerere (modelul este anexa nr. 3 la Regulament). Persoana responsabilă din cadrul APL urmează să verifice, terenurile din intravilan și extravilan deținute de persoana fizică, tipul culturilor agricole care cresc pe acestea, speciile de animale și/sau păsări de care dispune persoana fizică în gospodăria sa, precum și existența faptică a cantității de produse agricole pentru care se solicită Certificatul. Acesta urmează a fi eliberat în trei zile de la data depunerii cererii cu condiția că produsele agricole pentru care este solicitat sunt obținute sau crescute în gospodăria persoanei fizice-solicitant. Documentul se propune a fi eliberat gratuit și va fi valabil cinci zile din data eliberării. El nu va putea fi transmis de către solicitant altei persoane.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

În urma examinării opțiunilor propuse în scopul asigurării respectării prevederilor legii, s-a constatat, că reieșind din prevederile Legii nr.231/2010 privind comerțul interior Guvernul stabilește procedura de înregistrare, generalizare și analiză a datelor din declarațiile de producător casnic, utilizând Sistemul informațional automatizat "Stingerea obligațiilor fiscale prin intermediul Serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale" (SIA SCITL).

Elaborarea și implementarea unei opțiuni alternative, nu ar soluționa toate problemele expuse anterior și, respectiv, nu vor putea fi implementate prevederile art. 12 și 12¹ din Legea menționată supra.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

În cazul în care, nu va fi aprobată hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind reglementarea eliberării și evidenței formularelor Declarației de producător și Declarației de producător casnic:

- nu vor fi implementate prevederile art. 12 și 12¹ din Legea nr. 231/2010 privind comerțul interior, în vigoare de la 02.10.2021.
- nu vor fi stabilite proceduri unice de eliberare și evidență a Declarațiilor;
- nu se va ține evidența declarațiilor de producători și declarațiilor de producători casnici, precum și evidența producătorilor casnici.

Costuri:

În lipsa intervenției statului nu au fost identificate costuri.

Beneficii:

Beneficii în lipsa intervenției propuse nu s-au identificat.

Impactul:

- cadrul normativ național neconform;
- deficit de competitivitate al produselor autohtone față de produsele provenite din alte țări;
- concurența neloială între actorii din piață persoane fizice și comercianți care substituie calitatea de producător agricol.

Prin urmare, opțiunea recomandată este de a aproba hotărârea de Guvern, beneficiile căreia reprezintă eliminarea consecințelor negative prevăzute mai sus.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Proiectul de act normativ va avea un impact pozitiv nemijlocit asupra producătorilor agricoli casnici prin soluționarea următoarelor probleme:

- reguli unice pentru toate persoanele fizice care comercializează produse agricole obținute în gospodăria acestora;
- acordarea producătorilor casnici locuri pentru amplasarea unităților comerciale după principiul „primul venit, primul servit” pentru comercializarea surplusului producției agricole de sezon, pentru care a fost asigurată respectarea cerințelor de siguranță a alimentelor, precum și producției din zootehnie în formă naturală, în masă vie și sacrificată, pentru care a fost asigurată respectarea cerințelor sanitar-veterinare;
- creșterea veniturilor producătorilor agricoli casnici, ca rezultat al comercializării surplusului producției agricole.

La fel, va avea impact asupra legislației, deoarece prin aprobarea hotărârii de Guvern se va asigura aprobarea cadrului normativ subordonat legii potrivit Legii nr.17/2021, urmează a fi aprobată această hotărâre de Guvern.

Costuri.

Costurile aferente intervenției statului în domeniul vizat presupun cheltuieli ce țin de lucrările de mentenanță adaptive a SIA SCITIL, prin implementarea unui nou modul “Declarațiile de producător agricol”. Costul estimativ al lucrărilor de mentenanță au fost evaluat de către IP CTIF în suma de 949 907.86 lei. De asemenea, pentru implementarea prevederilor hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind reglementarea eliberării și evidenței formularelor Declarației de producător și a Declarației de producător casnic vor fi necesare cheltuieli suplimentare pentru instruirea responsabililor de completarea declarațiilor, precum și alte cheltuieli administrative, care la moment nu pot fi evaluate.

Beneficii:

- 1) valorificarea produselor agricole autohtone în piețe;
- 2) reguli unice de eliberare și evidență a Declarațiilor de producător agricol;
- 3) creșterea competitivității producției agricole autohtone;
- 4) verificarea provenienței și a calității producției agricole comercializate în piețe;
- 5) diminuarea riscului de evaziune fiscală în acest domeniu;
- 6) creșterea veniturilor producătorilor agricoli casnici.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

În contextul celor menționate supra, se constată că aplicarea unor alte scenarii alternative decât cel expus prin prisma proiectului propus nu va produce efectul scontat în măsura în care să corespundă atingerii obiectivelor dorite.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Divergențe de opinii pe marginea proiectului între subiecții implicați și autoritățile publice locale.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sunt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Implementarea hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind reglementarea eliberării și evidenței formularelor Declarației de producător și a declarației de producător casnic nu impune careva costuri suplimentare de conformare pentru producătorii agricoli casnici.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Putem concluziona că Opțiunea II de a aproba hotărârea Guvernului va oferi cele mai bune avantaje economice și sociale.

Complementar, proiectul va contribui la asigurarea populației cu produse agricole autohtone de calitate, creșterea competitivității produselor agricole autohtone, precum și creșterea veniturilor producătorilor casnici, minimizarea riscului evaziunii fiscale în acest domeniu.

Astfel se optează pentru promovarea Opțiunii II ca fiind una ce corespunde criteriului de planificare a unei reglementări eficiente, clare pentru autoritățile publice, producători casnici și alți subiecți implicați în domeniul vizat.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sunt necesare

Pentru implementarea prevederilor prezentului proiect nu va fi necesară modificarea și completarea altor acte normative. Va fi necesară ajustarea SIA SCITL privind implementarea unui nou model „Declarația de producător”, „Declarația de producător casnic”.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

-modificarea SIA SCITL privind implementarea unui nou model „Declarația de producător”, „Declarația de producător casnic”;

- efectuarea instruirilor referitor la utilizarea corespunzătoare a sistemului.

c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Impactul implementării proiectului va fi resimțit odată cu punerea în aplicare a prevederilor proiectului.

Monitorizarea și evaluarea impactului va fi efectuată de către Serviciul Fiscal de Stat.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Normele proiectului dat vor influența în mod diferit următoarele grupuri:

Primul grup îl reprezintă producătorii agricoli casnici.

Al doilea grup îl reprezintă administrația publică locală și administrațiile piețelor.

Al treilea grup – Ministerul Finanțelor.

Al patrulea grup – Serviciul Fiscal de Stat, responsabil de controlul asupra respectării prevederilor art. 12 și 12¹ din Legea nr. 231/2010 privind comerțul interior.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

Proiectul privind eliberarea și evidența formularelor Declarației de producător și a Declarației de producător casnic în conformitate cu prevederile Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional a fost plasat pe pagina oficială a Ministerului Finanțelor www.mf.gov.md, compartimentul Transparență decizională, directoriul Procesul decizional

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Analiza impactului de reglementare este recomandată în baza principiului de stabilitate, justificată prin protecția interesului public, principiul de eficacitate a costurilor, optând pentru soluția celui mai mic cost implicându-se cât mai pe larg consumatorul, principiul flexibilității și orientării spre performanță, asigurându-se protecția consumatorilor pe de o parte și ținând cont de interesele contribuabililor și a statului.

Anexă
Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	<i>Opțiunea propusă</i>	<i>Opțiunea alternativă 1</i>	<i>Opțiunea alternativă 2</i>
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	-1		
povara administrativă	-1		
fluxurile comerciale și investiționale	0		
competitivitatea afacerilor	0		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	0		
concurența pe piață	+1		
activitatea de inovare și cercetare	0		
veniturile și cheltuielile publice	-1		
cadrul instituțional al autorităților publice	+2		
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	+1		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	+1		
situația social-economică în anumite regiuni	1		
situația macroeconomică	0		
alte aspecte economice	1		
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	0		
nivelul de salarizare	0		
condițiile și organizarea muncii	0		
sănătatea și securitatea muncii	0		

formarea profesională	0
inegalitatea și distribuția veniturilor	0
nivelul veniturilor populației	0
nivelul sărăciei	0
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0
diversitatea culturală și lingvistică	0
partidele politice și organizațiile civice	0
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0
modul sănătos de viață al populației	0
nivelul criminalității și securității publice	0
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0
accesul și calitatea serviciilor medicale	0
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0
nivelul și calitatea educației populației	0
conservarea patrimoniului cultural	0
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestări culturale	0
accesul și participarea populației în activități sportive	0
discriminarea	0
alte aspecte sociale	0
De mediu	
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0
calitatea aerului	0
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0
biodiversitatea	0
flora	0
fauna	0
peisajele naturale	0
starea și resursele solului	0
producerea și reciclarea deșeurilor	0

utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0
consumul și producția durabilă	0
intensitatea energetică	0
eficiența și performanța energetică	0
bunăstarea animalelor	0
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0
utilizarea terenurilor	0
alte aspecte de mediu	0

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.